

na statky movité, jde-li právnicky o hospodářské zúčastnění, na otázku výkonu práva vlastnického, na žalobu vlastnickou, zástavní atd.; naproti tomu bude při tom na místě právo obecného styku se svými pravidly, kde nejde už o res sita, nýbrž o zboží, jehož účelem jest, aby vstoupilo bezprostředně do oběhu. Při nemovitých statcích však v mezinárodním právu soukromém k právu obecného styku nelze přihlížeti, neboť jejich hospodářské a sociální určení není v právu obecného styku, nýbrž v právu majetkovém.⁹⁾

Co platí v právních vztazích mezi živými, má platiti též při jednání na případ úmrtí. Dědické právo patří ve svých základních rysech k právu hospodářského zúčastnění a proto se má ve všech vztazích, jež se týkají hospodářského zúčastnění, zakládati na lex rei sitae. (Dokončení.)

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Předpis § 31 čís. 3. zákona o ochraně nájemníků ze dne 26. III. 1925 č. 48. sb. z. a n., podle něhož se zákon tento nevztahuje na domy ve vlastnictví státu, nepředpokládá, že domy ty jsou od 1. listopadu 1918 ve vlastnictví státu.

I.

Neprávem má dovolatel za to, že výpověď neměla býti uznána za účinnou, protože se nestala podle zákona o ochr. náj. ze dne 26. III. 1925 č. 48 Sb. z. a n, totiž se svolením soudu z důležitých důvodů.

Dovolatel jest však toho mylného mínění, že ježto stát dům, ve kterém se vypovídáný byt nachází, nabyl jak nesporně, až po 1. listopadu 1918, platí ohledně tohoto domu zákon o ochr. náj.

Podle § 31 bod třetí první věta zákona o ochr. náj. č. 48/25 nevztahuje se tento zákon na domy, které jsou od 1. listopadu 1918 ve vlastnictví osady, obce, okresu, župy, zemského župního svazu, země nebo sociálně pojišťovacího ústavu, nebo na domy a objekty ve vlastnictví nebo ve správě státu a na domy

⁹⁾ Právo obecného styku = obligační právo; právo majetkové = věcné právo.

a objekty ve vlastnictví nebo ve správě železnic nebo želez. fondů.

Jde o to, zdali ono omezení na vlastnictví ode dne 1. XI. 1918 platí i ohledně státu, jeho domu a objektu.

Že na domy a objekty železnic a želez. fondů se zákon o ochr. náj. vůbec nevztahuje a tudíž ne ani ono omezení na vlastnictví od 1. listopadu 1918, nelze pochybovati, kdyžtž železnice a železniční fondy byly již podle dřívějších zákonů, počínajíc zákonem ze dne 8. dubna 1920 č. 275 Sb. z. a n., neomezeně ze zákonů o ochr. náj. vyňaty a zákon č. 48/25 má, jak z jeho ustanovení vyplývá, tendenci ochranu nájemníků odbourávající.

Tutéž volnost přiznati však jest též státu ohledně jeho domů a objektů.

To plyne z doslovu stylisace a rozčlenění shora uvedené věty § 31 bod 3. Zajisté kdyby omezení na vlastnictví od 1. listopadu 1918 vztahovati se mělo i na domy a objekty ve vlastnictví nebo správě státu, byl by stát uveden mezi korporacemi uvedenými hned na začátku, v podřadné části první věty bodu 3. § 31 a nebyl by uveden zvlášť a ve spojení se železnicemi a železničními fondy.

Stát má také vyšší, důležitější a rozsáhlejší úkoly než ostatní korporace, uvedené na začátku v první větě § 31 bod 3., má proto i větší, nutkavější příčinu míti úplnou volnost ohledně domů a objektů svých i jeho správě podřízených, než ony zmíněné korporace a proto, třebas i to v motivech (tisk. č. 5091 a 5113) výslovně řečeno není, dlužno míti za to, že bylo úmyslem zákonodárcovým domy a objekty ve vlastnictví nebo ve správě státu jsoucí úplně vyjmouti ze zákona o ochraně nájemníků.

Podle toho námitka, že výpověď nestala se podle zákona o ochraně nájemníků se svolením soudu a z důležitých důvodů, není opodstatněna; a odvolací soud nepochybil, když ji za oprávněnou neuznal.

Rozhodnutí nejvyš. soudu ze dne 12. ledna 1926 čj. Rv. I 14/26.

II.

Jedná se o to, zdali podle § 31 č. 3. první věta o ochraně nájemníků ze dne 26. března 1925 č. 48 Sb. z. a n. se tento zákon nevztahuje na domy, jsoucí ve vlastnictví nebo ve správě státu vůbec, či jsou-li z tohoto zákona vyňaty, jak tomu jest u domů ve vlastnictví osady, obce, okresu, župy, zemského župního svazu, země nebo sociálně pojišťovacího ústavu (§ 31

č. 3. první věta uvedeného zákona) toliko domy (a objekty), které jsou ve vlastnictví (nebo správě) státu již od 1. listopadu 1918. Tu pak ze stylisace a doslovu této věty, jehož slovného znění zde uváděti netřeba, při logickém jejím výkladu nelze dospěti k jinému závěru, než že ona časová hranice ohledně vlastnictví, totiž 1. listopad 1918 platí jen u domů patřících subjektům na prvním místě v oné větě uvedeným a nikoli u domů (a objektů) náležejících do vlastnictví (nebo správy) státu. Kdyby tomu tak býti nemělo, byla by stylisace první věty § 31 č. 3. vícekrátě zmíněného zákona jiná a stát byl by uveden vedle osad, obcí, okresů, žup, župního zemského svazu, země atd. a nebyl by uveden mimo ně zvlášť. Zákonodárce zamýšlel patrně dáti státu větší ještě uvolnění ohledně jeho domů a objektů, než jakého se dostalo korporacím na předním místě v § 31 č. 3 zákona č. 43/25 uvedeným, uvolnění takové, jaké mají a jak přiznáno bylo již zákonem z 8. dubna 1920 č. 275 Sb. z. a n., za účelem dosažení jejich úkolů, najmě uvolnění dopravy a provedení nutného pořádku (zpráva sociálně politického výboru Národního shromáždění tisk 2749), železnicím a železničním fondům též v § 31 č. 3. zákona č. 48/25 uvedeným. Příčiny většího uvolnění státu proti ostatním korporacím jmenovaným v předu v § 31 č. 3. zákona z 26. března 1925 č. 48 Sb. z. a n., motivy (tisk č. 5091 5113) sice neuvádějí, ale byl to patrně zřetel k úkolům státu a zejména k jeho potřebě bytů pro zaměstnance státní a k potřebě místností a objektů vůbec.

Protože podle toho u státu ohledně jeho domů a objektů zákon o ochraně nájemníků vůbec neplatí, nebyl stát, i když nabyt domů, v němž žalovaný má najatý byt, až po 1. listopadu 1918, co se týče výpovědi vázán na svolení soudu a na podmínky výpovědi podle zákona o ochraně nájemníků a výpovědi dané žalovanému účinnosti odepřítí tudíž nelze.

Rozhodnutí nejvyš. soudu ze dne 12. ledna 1926 čj. Rv I 13/26. Dr. Grešl.

Dělená vina při poranění automobilem. (§§ 1. a 2. zák. ze dne 9. IX. 1908 čis. 162 ř. z.)

Z důvodů nejvyššího soudu:

Žalovaný erár, jako vlastník automobilu, ručí podle § 1 zákona ze dne 9. srpna 1908 č. 162 ř. z. za škodu vzešlou žalobci poraněním. Tento zákon spočívá na zásadě abstraktního ručení za výsledek, který nezávisí na zavinění. Vlastní